

KULTUR

NYE CD'ER

80'er-plingling

POP
Nordstrøm: "dagdrømmer"
★★★★☆

De seneste i rækken af danske musikere med snablen nede i lydkassen med 80'erplingling er elektropopduoen Nordstrøm. De følger et sfærisk, drømmende udtryk til en pop-sound, der bl.a. læner sig op af Pet Shop Boys - mest udtalt i det fængende radiohit "Berlin". Selv om flere andre inspirationer fra det synthetiske årti kommer på besøg, bliver albummet aldrig til plagiat. Overbevisende debut. (EMI)

Peter Andersen

Den danske Sinatra

POP
Otto Brandenburg: "1959-1971"
★★★★☆

Så kom den! Boksen der samler Danmarks egen Sinatras vokale udfoldelser. Otto Brandenburg havde ganske enkelt den sprødeste og mest sexede stemme i Danmarkshistorien, da han kastede sig over amerikanske klassikere og sange, der skulle blive danske ny-klassikere. Hvad enten man er til storladne kærlighedssange, jazzede ballader eller rockede numre, så finder man det med garanti blandt disse 96 sange på dansk, engelsk, tysk og svensk. (EMI)

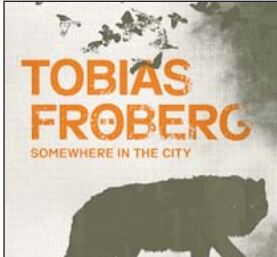

Simon Staun

Arven fra Garfunkel

POP
Tobias Frøberg: "Somewhere In The City"
★★★★☆

Den svenske sanger Tobias Frøberg har begået et album, der fungerer som en tidsrejse tilbage til dengang, hvor Simon & Garfunkel satte nye standarder for popmusik. De vokale arrangementer er som hentet direkte fra deres største hits. Især "God's Highway" rammer lige i mellemgulvet med sin tyste og skrøbelige toner. Han er blevet sammenlignet med Teitur, der sjovt nok medvirker på det skæve og smukke titelnummer. Helhedsindtrykket befinder sig et eller andet sted mellem covermusik og genialt, men under alle omstændigheder er det en ganske lytteværdig debut. (Playground)

Simon Staun

Underligt, men det holder

ELEKTRONISK SYREROCK
The Black Neon: "Arts and Crafts"
★★★★☆

The Black Neon er Beatles' "Sergeant Pepper." møder Rolling Stones, Bowie og Kraftwerk for til sidst at slå et smut over noget tidlig 60'er syrerock a la Pink Floyd med Syd Barrett i front. Men genganger- og kopifælden undgås behændigt ved at tilføje de gamle inspirationskilder elektroniske islæt og en hel del moderne storbymundergrundsstemning, der leder tankerne hen på Berlins natklubber. "Arts and Crafts" er eksperimenterende og egentlig ret underligt, men det holder.

Simon Staun

Glød for sjælen

JAZZ
Hans Ulrik: "Tribal Dance"
★★★★☆

Dette er saxofonisten Hans Ulriks stærkeste udspil siden "Trio" med Steve Swallow og Jonas Johansen. Repertoiret består udelukkende af hans egne kompositioner, og han spiller med en glød, intensitet og overbevisning, der gør godt i sjælen. Dertil kommer fremragende solover af pianisten Jacob Christoffersen. Anders Christensen (b) og Mikkel Hess (dr) fuldender den klassiske jazzkvartet på fornemste vis. Det er dansk, moderne, melodisk jazz, når det er bedst. (Stunt)

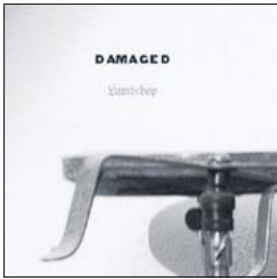

Frank Büchmann-Møller

48 minutters ren selvforkælelse

SOUL/JAZZ/COUNTRY
Lambchop: "Damaged"
★★★★☆

Efter en følelsesladet og langsomt eskalerende start, sætter Lambchops ottende album, Damage, i gang. Forsanger Kurt Wagners stemme er letgenkendelig i al sin fortællende og nærværende ro, og den kommer for alvor til sin ret i de simple og stærke kompositioner. Det er svært at frenhæve højdepunkter, når hver sang er så fint afstemt den næste, og helheden løfter en op i de højere luftlag. Der er tale om 10 sange og 48 minutters ren selvforkælelse.

Emilie Bolding

"Når jeg går på pension om 25 år, så udkommer 24 timer stadig."

Paul Madsen, chefredaktør på den nye gratisavis 24 timer (Information)

Hiphoppen tilbage på sporet

COMEBACK: Efter 10 års pause vender Arrested Development tilbage med frontfiguren Speech i topform

Af **Simon Staun**

sim@fyens.dk

Hiphoppen har ændret sig radikalt siden hiphop-kollektivet Arrested Development storhittede med "Mr. Wendal" og "People Everyday" i 1992.

Den er blevet "wack" og så kommerciel, at det er til at brække sig over, mener den politisk bevidste frontfigur Speech, der i tråd med sit kunstnernavn udtaler sig om alt, der falder ham ind.

- Det er sørgeligt at se, hvor ensartet genren er blevet de seneste 10 år. Der er ingen diversitet tilbage, og man kan kun ærgre sig, når man ser tilbage på vores storhedstid, hvor grupper som Public Enemy, N.W.A, MC Hammer samt 2 Live Crew var på hitlisterne sammen med Arrested Development. Når jeg tænker på, at der aldrig er blevet solgt mere hiphop end lige nu, så får jeg det sgu helt dårligt. Kvaliteten er jo forfærdelig, konstaterer Speech.

Han mener, som for 14 år siden, at rapmusikken kan være en flugt fra et liv, der ikke er værd at leve. I dette tilfælde mere for lytterne end for bandet selv.

- De sorte i USA gennemgår stadig en masse lort lige fra problemer med stoffer og vold til HIV og fængsling. Det giver en masse frustrationer. Folk vil flygte. Og det gør de på striptklubberne, i tøjbutikkerne og på barerne. De vil gøre alt for at komme væk, forklarer Speech.

Skudt ned på åben gade

Han kalder sit hjemland Amerika for mere materialistisk end nogensinde. Og det elsker de store firmaer tilsyneladende.

- Hiphopperne i dag synger jo kun om, hvilken bil de kører, hvilke smykker de har og hvilket tøj, de går i. Det får lytterne til at købe mere, selv om de ikke har råd. Og det giver desværre mening i en kapitalistisk verden, hvor fokus

er på forbrug i stedet på de enorme problemer, der truer vores samfund, siger Speech.

Han beskriver de sortes kaotiske liv med de berømte hiphoppere, der blev skudt midt på offentlige gader.

- Pladeselskaberne bruger det bare til at sælge endnu flere plader i stedet for at forsøge at afhjælpe de enorme sociale problemer i det sorte samfund, fortæller Speech med henblik på blandt den afdøde kultrapper Tupac Shakur.

Til trods for at hiphoppen kan være en virkelighedsflugt, så er de fleste, der kommer til Arrested Developments koncerter, sjovt nok hvide unge. Det overrasker Speech.

- De er aldrig blevet skudt og har aldrig været medlem af en bande, men er alligevel meget interesserede i vores beskrivelse af de barske levevilkår i ghettoerne. Man må gå ud fra, at der er et eller andet dragende i musikken og mine tekster for lyttere, siger Speech.

Hiphop med budskab

Arrested Development er i mere end 10 år blevet plaget om at træde tilbage på hiphopsenen med deres musikalske glæde og indhold.

- Efter en middag med mine gamle kolleger blev vi uden videre diskussion enige om at forsøge os med et comeback. Jeg tror ikke, at det bliver et problem at opbygge et publikum igen, selv om mange sikkert er faldet fra. Især i staterne har vi stadig et godt ry, der betyder, at de unge gerne vil se, hvem vi er og hvad, vi kan på scenen, fortæller Speech.

Han kalder det en svær balance både at skulle respektere deres gamle publikum samtidig med, at de hverver nye lyttere.

- Så længe det gøres med respekt for musikken, mener jeg ikke, det går ud over vores integritet. Det er klart, at vi forsøger at gå nye veje, for efter 10 år har alle medlemmer-

SCHAUFUSS' "HAMLET" IGEN-IGEN

■ BALLET: Først lavede Peter Schaufuss sin version af Shakespeares tragedie "Hamlet" til opførelse på Kronborg. Her var musikken af Rued Langgaard og rockgruppen Sort Sol. Siden reviderede Schaufuss trinene og fjernede Sort Sols musikalske bidrag. Og nu tager balletmesteren fra Holstebro atter den reviderede "Hamlet" på repertoiret. Forestillingen har repremiere i Holstebro 14. og 15. september - og fortsætter derefter til Aarhus Teater, hvor "Hamlet" opføres fra 17. til 21. oktober.

Frontfiguren Speech fra Arrested Development håber, at gruppen på trods af mere end 10 års pause igen kan finde vej til hitlisterne og prisuddelingerne.

PR-FOTO.

ne ændret sig og prøvet mange forskellige ting, forklarer Speech.

Han tror, at den største fordel for gruppen er, at de ikke

lyder som andre hiphopgrupper netop nu.

- Vi skiller os nu som dengang ud og er i en kategori kun med os. Jeg kan ikke

komme med et enkelt ord, der dækker vores musik ind, men "feel good"-hiphop med et budskab kommer tæt på. Mit håb er i hvert fald, at folk

siddet tilbage en smule kloge-re på livet og med et bredt smil, når de har hørt albummet, håber Speech.

Positiv hiphop til folket

HIPHOP

Arrested Development: "Since the last time"

★★★★☆

Man fornemmer hurtigt, at Arrested Development befinder sig milevidt fra gangstas, hos, store biler og bling bling. Tilknytningen til både reggae og afrikanske rytmer er derimod tydelig. Her er tale om hiphop på den samfundsen-gagerede, soulede, fællessyn-gende måde. Denne opdagelse bekræftes blot af et kig på tracklisten til deres seneste CD, "Since the last time", hvor positive paroler såsom

"Miracles", "Heaven", "Sunshine" og "Inner City" slås om pladsen. Og dykker man ned i bandets bagkatalog, finder man mere af samme skuffe: tekster om Gud, kvinders rettigheder og fred på jorden. Og bare for at slå helt fast, at det er gennemgående good guys vi her har med at gøre, skal det lige nævnes, at bandets største hit til dato "Mr. Wendal" begræder hjemløse menneskers skæbne.

Arrested Development er et broget musikalsk kollektiv, der siden sidst i 80'erne har bragt positiv hiphop til folket. "Since the last time" er grup-

pens sjette plade, og allerede fra titelsangen, det første nummer, er stilen lagt. En stil, der følges uden store afvigelser, til enden er nået efter 14 numre. Ikke én sang uden bløde kvindestemmer på kor, lidt baggrundsflojter, trommerytmer og en rappende mandlig vokal ind over. Ind imellem tilføjes lidt spræl, som på "Heaven" hvor bandet, med godt resultat, bruger samples fra Jackson Sisters' "How far is heaven?". Men man kommer ikke uden om, at sangene minder en del om hinanden. Det er meget muligt, at bandets navn rummer

ordet "development", og at de udgør et alternativ til den gængse hårde hiphop, men man savner nu lidt udvikling rent musikalsk.

Arrested Development får to stjerner for musikken, og en sidste for de positive budskaber, der er et kærkomment alternativ til store dele af hiphops scenens vanlige jargon.

Emilie Bolding

● Arrested Development: "Since the last time", Speech Music/Playground.

Afbalanceret udstilling i SAK

KUNST

"Rødderne"

★★★★☆

Med udstillingen "Rødderne" fejrer SAK Svendborg Festdages 30 års jubilæum.

Derfor har man valgt at samle over 100 værker af kunstnerne Per Kramer, Hans Krull, John Ravn, Jørn Ronnau, Lis Zwick og Jacob Haugaard (nænsomt bearbejdet af andre kunstnere), der alle har deres rødder i 70'ernes kunst- og kulturliv.

Det har givet en udstilling med et særpræget udtryk, som formår at samle de vidt forskellige udtryksformer til et afbalanceret helhedsindtryk.

Det skyldes dog langt fra opstillingen af de enkelte værker, som i alt for høj grad får udstillingen til at fremstå som seks separatudstillinger samlet under samme tag. Der er ikke gjort meget for at få de enkelte kunstneres værker til at spille sammen, og de rødder, som de enkelte kunstnere

som udgangspunkt skulle for- enes gennem, virker ikke som om længere er til stede. Det hæmmer dog ikke de enkelte værker som sådan, men giver en fornemmelse af, at den sammenhæng udstillingen signalerer gennem sin overskrift, snarere er et postulat.

Hans Krulls maleri "Fisk, dame & stådreng" har et ekspressivt farvevalg, der giver et voldsomt udtryk, som på samme tid underbygger og modsiger det nærmest mytiske indhold. Det giver en fornem dobbelthed og er med til at skabe et maleri, som man for alvor kan fortæbe sig i.

Samme mytologiske temaer er udgangspunktet for det samarbejde Hans Krull og Maria arbejder med i deres store litografier af Thor og Midgardsormen fra den nordiske mytologi. Det giver et sælsomt tegneserieskær til den ældgamle mytologi, og litografierne spiller således på fornemste vis på en dobbelthed i det moderne udtryk og det mytologiske indhold.

En langt mere politisk indgangsvinkel står John Ravn for med sine bannere af døningehoveder ophængt i Christianias træer under en happening. I sine originale omgivelser har værket måske haft en god effekt, men i SAKs pæne og stilrene lokaler, mangler de en anelse blafren i vinden. De er ganske enkelt i for høj grad grebet ud af deres sammenhæng.

Det samme kan man ikke sige om Jørn Ronnaus træskulpturer. Skulpturerne som er udarbejdet fortrinsvis i egetræ er udskåret som kufferter med håndtag øverst. Men her hører ligheden med en egentlig kuffert også op. For det første er de fleste udskåret så man kan kigge lige igennem dem, og ofte kradset op som om der var tale om flænger fra et sæt negle. Derudover er de formentlig så tunge, at de næppe vil kunne flyttes i én hånd. Kufferterne symboliserer på den ene side, at den er til at tage med på en rejse, mens den samtidig tom-

mes for den selvsamme funktion med sin vægt og udformning. Ronnaus kufferter går således på flere planer op i en højere enhed, og er samtidig ganske flotte rent æstetisk.

Det er til gengæld lidt af en gåde for mig, at udstillingen har fundet plads til Jacob Haugaard-malerierne og skulpturen. Det er naturligvis ikke Haugaard selv der har stået for arbejdet, men i stedet Haugaards ansigt, som er blevet indtegnat i kendte værker som fx H.A. Brendekildes "Udsnit" fra 1889. En provokation uden egentligt indhold, som suppleres af en hjemmeside, som er direkte usmagelig! Værker som alt i alt desværre er med til at trække helhedsindtrykket af en ellers fin udstilling en anelse ned;

Sune Weile

● Kunstbygningen SAK, Vestergade 27-31, Svendborg: "Rødderne". Åbent 11-16, mandag lukket. Til 3. september.

Ufarlig underholdning

BØGER

Sue Monk Kidd: "Havfruestolen"

★★★★☆

Umiddelbart stejer man lidt over plottet i Sue Monk Kidds nye roman "Havfruestolen".

Af familiære årsager vender Jessie tilbage til sin barndoms ø, og i sit ærinde her møder hun - tilfældigt! - munken med det bemærkelsesværdige tilnavn Thomas, og de forelsker sig hovedkulds.

Det er den forbudte, umulige kærlighed, og Jessies skrantende og kedsommelige ægteskab gør ikke affæren mindre attraktiv.

Alt væltes omkuld, både for Jessie og Thomas. Begge må de gøre deres livssituation op på ny, se på det levede liv med nye øjne. Hvad stiller de op? Hvad er det i virkeligheden, de hver især vil med deres liv? Stemmer forestillingerne overens med virkeligheden? Med kun fire måneder til det endelige munkelofte er der ikke meget tid at løbe på.

Historien fortælles fra Jessies synsvinkel, og den fortælles fra et nutidspunkt, der signalerer efterrationalisering og at en form for afklaring har fundet sted, men som læsere skal vi naturligvis holdes fangne, og det bliver vi da også til sidste side er vendt.

Vi drives frem af denne meget tætte og symbolmættede fortælling, som bliver et billede på den indre rejse alle i en eller anden forstand må tage

på i løbet af deres liv. Monk Kidd vil fortælle om "eksistensens ensomhed", menneskets grundlæggende trang til at søge indad, finde sig selv, holde fast i sig selv, blive sig selv væk, trods den meget kostbare og helt uundværlige omverden.

Det er interessant, at Monk Kidd gerne vil nå ind til kerne af de overvejelser mennesket står overfor, når krisen sætter ind, men det fortælles - desværre - som ufarlig underholdning og med en noget tung symbolik, der indimellem afslører sig selv for meget, og gør historien og personerne lidt for forudsigelige.

Anne Mette Liedicke

● Sue Monk Kidd: "Havfruestolen", 375 sider, 299 kroner, Bazar Forlag.

Ny dansk film på festivaler før danmarkspremieren

De danske filmfolk, der står bag "Kunsten at græde i kor", har vist ingen grund til at græde, hverken i kor eller solo. Medmindre de vælger at gøre det af glæde.

Tre store udenlandske fes-

tivaler præsenterer i de kommende måneder den film, som først er sat til biografi-premiere herhjemme i april 2007. Senest er filmen blevet udtaget til festivalen i den nordspanske by San Seba-

stían, der rangerer som én af de fem vigtigste i Europa og afvikles i slutningen af september.

Instruktøren Peter Schønau Fog har valgt forfatteren Erling Jepsens "nyklassiker"

af samme navn som udgangspunkt for sin første spillefilm. I San Sebastián deltager den i Zabaltegi, en særlig kategori for instruktører, der laver deres første eller anden film. (ritzau)